

**ЗІРНЕНСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І - ІІІ СТУПЕНІВ
БЕРЕЗНІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Н А К А З

15.02.2019

с.Зірне

№01-03/49-о

Про затвердження заходів щодо протидії булінгу (цькуванню)

На виконання Законів України «Про освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657-VIII, відповідно листа Міністерства освіти і науки України «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657-VIII»

НАКАЗУЮ:

1. Адміністрації закладу освіти:

- 1.1. Посилити контроль за контрольно-пропускним режимом в закладі освіти, виконанням обов'язків черговими вчителями в частині спостереження з місцями загального користування;
- 1.2. Затвердити процедуру подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (форма заяв, примірний зміст, терміни та процедуру розгляду відповідно до законодавства), що додається;
- 1.3. Затвердити порядок реагування на доведені випадки булінгу в закладі освіти, що додається;
- 1.4. Встановити відеонагляд за територією закладу освіти;
- 1.5. Затвердити план заходів з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти, що додається;
- 1.6. Затвердити правила поведінки здобувачів освіти в закладі освіти, що додається;
- 1.7. Завести Журнал реєстрації рішень Комісії про розгляд випадків булінгу;
- 1.8. Запровадити тематичний розділ «Протидія булінгу» на веб-сайті закладу та оприлюднити на ньому план заходів з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти, правила поведінки здобувачів освіти в закладі освіти та телефонів довіри;
- 1.9. Забезпечити підвищення кваліфікації практичного психолога шляхом проходження он-лайн курсу «Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти»;
- 1.10. Ознайомити батьків, учнів з нормативними документами щодо організації освітнього процесу в закладі освіти під особистий підпис;

1.11. Затвердити зразок заяв про випадки булінгу (цькування) в Зірненській загальноосвітній школі I-III ступенів Березнівської районної ради Рівненської області, що додається.

2. Призначити Наумчук Л.М., заступника директора з навчально-виховної роботи, відповідальною особою за процедуру подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

3. Практичному психологу Кравчук Ю.С.:

3.1. Передбачити консультаційні години для учасників освітнього процесу;

3.2. Облаштувати в закладі скриньку довіри;

3.3. Оприлюднити телефони довіри на інформаційному стенді практичного психолога та веб-сайті закладу освіти;

3.4. Проводити регулярний моніторинг безпечності на годинах психолога, батьківських зборах шляхом анкетування.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Наумчук Л.М.

Директор

Ю. ДОВГАЛЮК

З наказом ознайомлені:

А. ТРОФИМЧУК

І. СЕМЕНОВИЧ

Т. ПРОКОПЧУК

Н. РОМАНОВИЧ

Г. ЗАХАРЧУК

Т. СТЕБЛЮК

Т. ФЕДАС

Н. СОЛОВЕЙ

Т. БАЙ

Г. ЛОГОЩУК

Н. СУЛЬЖИК

В. МИРОНЕЦЬ

О. ДАНИЛЬЧУК

О. ГАПОН

Т. КОЖАРКО

О. МАРЧУК

Н. ІВАНЮК

Т. ЛУПАК

Л. НАУМЧУК

Н. ГРИБИНЕЦЬ

В. БОРОВЕЦЬ

С. ЗАХАРЧУК

Л. ДОВГАЛЮК

М. ТИХОНЧУК

І. БОЙЧУК

Т. ДАНИЛЬЧУК

Т. СЛАВИНСЬКА

Д. МАРЧУК

Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки насильства, булінгу (цькування) в Зірненській загальноосвітній школі I-III ступенів Березнівської районної ради Рівненської області

1. Учасники освітнього процесу у разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на насильство, булінг, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною/працівником закладу освіти або ризику щодо їх виникнення стосовно дитини/працівника закладу освіти, можуть подати письмову заяву уповноваженій особі закладу освіти (Наумчук Л.М. – заступник директора з виховної роботи). Заява подається у письмовому вигляді на ім'я керівника освітнього закладу відповідно до Закону України «Про звернення громадян». Право подати заяву мають здобувачі освіти, їх батьки, педагоги, інші учасники освітнього процесу. Заява заповнюється державною мовою, розбірливим почерком. Виправлення не допускаються. У заяві необхідно вказати: прізвище, ім'я, по батькові заявника, адресу фактичного проживання, контактний телефон; статус (постраждалий чи свідок булінгу); навести розгорнутий виклад фактів; інформацію щодо джерела отримання інформації; тривалість; дата подання заяви та особистий підпис.

2. Наказом по закладу освіти створюється Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) за участі педагогічних працівників, практичного психолога школи, батьків потерпілого та булера, керівника закладу, інших зацікавлених осіб.

3. Уповноважена особа закладу освіти у 3-денний період з моменту отримання заяви скликає засідання Комісії з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування).

4. Уповноважена особа у разі виникнення підозри, або отримання заяви щодо насильства, булінгу, жорстокого поводження з дитиною/працівником закладу освіти або якщо є реальна загроза його вчинення (удома, з боку однолітків, з боку інших) проводить зустріч із особою, стосовно якої є інформація про жорстоке поводження, намагається розговорити, встановити контакт, довірливі стосунки та надати емоційну підтримку; проявити інтерес, дружелюбність, щирість, теплоту і симпатію, постраждала особа має відчувати, що її дійсно чують і розуміють. У процесі розмови, якщо особа підтверджує факт жорстокого поводження чи насильства щодо неї, уповноваженій особі необхідно з'ясувати терміни подій, які відбулися, та отримати їх опис.

5. Комісія з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) у 7-денний період з моменту отримання заяви проводить розслідування, з'ясовує всі обставини та за результатами розслідування приймає відповідне рішення та рекомендації. За підсумками роботи комісії складається протокол.

6. Для прийняття рішення та вжиття відповідних заходів реагування результати проведеного розслідування узагальнюються наказом по закладі освіти.

7. Якщо випадок цькування був одноразовим, питання з налагодження мікроклімату в дитячому середовищі та розв'язання конфлікту вирішується у межах закладу освіти учасниками освітнього процесу. Результат розслідування та рішення комісії доводиться керівником закладу до відома постраждалого. У випадку, якщо постраждалий не згодний з рішенням комісії, керівник закладу повідомляє про право звернутися із заявою до органів Національної поліції України.

8. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу освіти повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

9. Уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії, згідно з протоколом засідання комісії відповідає за виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування).

10. Рішення Комісії з розгляду випадків булінгу реєструється в окремому журналі (паперовий вигляд) з оригіналами підписів усіх її членів.

11. Не залежно від рішення комісії, керівник закладу забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від нього.

Директор

Ю. ДОВГАЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Зірненської ЗОШ І-ІІІ ступенів
15.02.2019 №01-03/49-о

Порядок реагування на доведені випадку булінгу (цькування) в Зірненській ЗОШ І-ІІІ ступенів та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

1. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків комісії з розгляду випадку боулінгу (цькування), керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Служби у справах дітей про випадки боулінгу (цькування) в закладі освіти.

2. Комісія за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування), визначених сторін булінгу (цькування), встановлених можливих причин булінгу (цькування) розробляє рекомендації для педагогічних працівників щодо освітньої діяльності з учнями, причетними до булінгу, їх батьками (особами, що їх замінюють), заходи стабілізації психологічного клімату у колективі, надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування).

3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.

4. Практичний психолог у межах своїх посадових обов'язків:

діагностує стан психологічного клімату в колективі, в якому відбувся булінг (цькування) та за результатами діагностики розробляє план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків (законних представників);

розробляє та реалізує програму індивідуальної реабілітації для потерпілого;

розробляє профілактичні заходи для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування); для батьків або законних представників;

здійснює супровід педагогічних, науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування);

забезпечує надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

5. Педагогічні працівники, які працюють з класом чи групою, у якій зафіксовано випадок булінгу (цькування), забезпечують:

виконання рекомендації комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з учнями,

причетними до булінгу (цькування) та їхніми батьками (законними представниками);

дотримання правил поведінки учасниками освітнього процесу в закладі освіти, визначених статутом закладу освіти, законодавством;

виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії класу чи групи під час освітнього процесу.

6. Батьки здобувачів освіти (законні представники) зобов'язані виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування) відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.

8. Визначаються відповідальні особи, причетні до булінгу (цькування) та накладаються адміністративні стягнення.

Цькування неповнолітнього карається штрафом від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 та 1700 гривень відповідно) або громадськими роботами від 20 до 40 годин.

Така ж поведінка, вчинена групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, передбачає штраф від 1700 гривень до 3400 гривень або громадськими роботами від 40 до 60 годин.

За булінг, вчинений малолітніми або неповнолітніми особами віком від 14 до

16 років, тягне за собою накладання штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють.

Якщо директор закладу освіти не повідомить уповноважений підрозділ органів Національної поліції України про відомі йому випадки цькування учасників освітнього процесу тягне за собою накладання на нього штрафу від 50 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до 1 місяця з відрахуванням до 20 % заробітку.

Директор

Ю. ДОВГАЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Зірненської ЗОШ І-ІІІ ступенів

15.02.2019 №01-03/49-о

**План заходів
з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти**

№з/п	Назва заходу	Відповідальні
1	Брати участь педагогічним працівникам у районних семінарах, нарадах щодо протидії булінгу	Педагогічні працівники
2	Проводити системну роботу практичному психологу з педагогами закладу освіти, батьками та учнями на тему «Безпечна школа», «Маски булінгу»	Практичний психолог, педагогічний колектив
3	Провести тренінгові заняття з педагогічним колективом освітнього закладу на тему «Профілактика боулінгу в учнівському середовищі»	ЗДНВР, практичний психолог, класний керівник 8-А класу Гапон О.В.
4	Ознайомити учнів, батьків з нормативними документами щодо організації освітнього процесу в закладі освіти	Директор школи, ЗДНВР
5	Проведення годин класного керівника, годин психолога формування навичок толерантного та ненасильницької поведінки	Класні керівники 1-11-х класів, практичний психолог
6	Оформити стенди «Права дитини», «Кодекс честі»	ЗДНВР, педагог-організатор
7	Розробити та затвердити правила та обов'язки для учнів, батьків, щоб зменшити ризик булінгу	ЗДНВР, педагог-організатор
8	Проводити просвітницьку роботу на батьківських зборах на теми «Булінг у школі: чому діти цькують дітей і що за цим стоїть», «Stop – боулінг. Три проблеми батьків, які впливають на дитячу агресію. Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	Практичний психолог, класні керівники 1-11-х класів

9	Провести міні – тренінг «Як навчити дітей безпечної поведінки в Інтернеті»	Практичний психолог, класні керівники 1-4-х класів
10	Перегляд відеороликів «З чого почати боротьбу проти булінгу (цькуванню у освітньому закладі)»	Практичний психолог, класні керівники 5-8-х класів
11	Перегляд відеопрезентації «Булінг у школі. Як його розпізнати», «Кібербулінг розслідування і захист дитини»	Практичний психолог, класні керівники 9-11х класів, центр соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді
12	Провести години класного керівника на теми: «Планета толерантності», «Вчимося толерантному спілкуванню» (1-4-ті класи)	Класні керівники 1-4-х класів
13	Провести години класного керівника на теми: «Толерантне відношення одне до одного», «Толерантність врятує світ»	Класні керівники 5-8-х класів
14	Провести годину класного керівника на тему «Жити в мирі з собою та іншими»	Класні керівники 9-11-х класів

Директор

Ю. ДОВГАЛЮК

**Правила поведінки здобувача освіти
в Зірненській ЗОШ I-III ступенів**

1. Дбати про чистоту рідної мови, підтримувати шкільні традиції.
2. З'являтися в заклад освіти за 10-15 хвилин до початку занять, зайняти своє робоче місце, підготувати все необхідне навчальне приладдя до уроку.
3. Виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти.
4. Діяти в будь-якій ситуації на користь шкільного колективу, турбуватись про честь і авторитет школи, підтримувати в чистоті й порядку приміщення і територію. Берегти шкільне майно.
5. Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм. Насильство, булінг (цькування) є неприпустимими формами поведінки у закладі освіти та за його межами.
6. Відвідувати заклад освіти необхідно в чистій і випрасуваній формі ділового стилю, уроки фізичної культури – у спортивній формі та спортивному взутті.
7. Не приносити на територію закладу освіти і не використовувати будь-яким способом зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогнебезпечні речовини; спиртні напої, цигарки, інші засоби і отрути, а також токсичні речовини.
8. Використовувати мобільні телефони під час освітнього процесу лише при необхідності зв'язку із батьками (або особами, що їх замінюють) та з дозволу вчителя.
9. Турбуватись про здоров'я і безпеку власного життя, своїх товаришів, пам'ятати, що здоров'я дітей – майбутнє нашого народу, займатися фізичною культурою і спортом, уникати шкідливих звичок.
10. Не покидати без дозволу педагогів або медичної сестри (за узгодженням з батьками) територію установи під час освітнього процесу.
11. У разі пропуску занять здобувач освіти зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку з медичної установи або пояснювальну записку від батьків (або осіб, що їх замінюють) про причину відсутності.
12. Під час перерви задля збереження життя та здоров'я та з метою уникнення випадків травматизму здобувачу освіти категорично забороняється залишати територію освітньої установи, бігати, штовхатися, кидатися предметами, застосовувати фізичну силу, самовільно відкривати вікна, сидіти на підвіконнях.

13. Здобувач освіти зобов'язаний старанно вчитися, зразково поводитися, брати участь у громадському житті й суспільно корисній праці, виконувати правила внутрішнього розпорядку.

14. Якщо здобувач освіти заподіяв збитки освітній установі, то вони відшкодовуються коштами батьків, або осіб, що їх замінюють.

15. Здобувач освіти звертається до класного керівника, практичного психолога та адміністрації закладу освіти за допомогою, якщо проти нього здійснюються протиправні дії.

16. Охороняти, берегти і примножувати природу, народне добро.

17. Знати й суворо дотримуватись Правил дорожнього руху, протипожежної безпеки і поведінки на воді.

18. Виконувати вимоги чергового по школі.

19. Дотримуватись правил етикету: вітатись з дорослими, товаришами, поважати інших.

Директор

Ю. ДОВГАЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Зірненської ЗОШ І-ІІІ ступенів
15.02.2019 №01-03/49-о

Директору Зірненської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Довгалюку Ю.Я.

_____

(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____

(адреса фактичного місця проживання)

Контактний телефон _____
Адреса електронної поштової скриньки _____

Заява

Доводжу до Вашого відома, що _____

ОПИС СИТУАЦІЇ ТА КОНКРЕТНИХ ФАКТІВ

Прошу терміново провести розслідування ситуації, що склалася.

_____

(дата)

Директор

_____

(підпис)

Ю. ДОВГАЛЮК